

Obec Ondrašová

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA
A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE ONDRAŠOVÁ**

2019 - 2026

OBSAH

ÚVOD	3
A. ANALYTICKÁ ČASŤ	4
A.I ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA	4
A.I.1 Geografická charakteristika obce	4
A.I.2 Kultúrno-historická charakteristika obce	7
A.I.3 Sociálno-ekonomická charakteristika obce	9
A.II ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA	16
A.II.1 Analýza väzieb strategických dokumentov v oblasti regionálneho rozvoja s územím obce	16
A.II.2 Regionálne väzby	16
A.III ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA	17
A.III.1 SWOT analýza	17
A.III.2 Problémová analýza	21
B. STRATEGICKÁ ČASŤ	23
B.I VÍZIA	23
B.I.1 Ciele stratégie rozvoja - prioritné osi, špecifické ciele	23
C. PROGRAMOVÁ ČASŤ	24
C.I OPATRENIA A AKTIVITY	24
D. REALIZAČNÁ ČASŤ	26
D.I ÚLOHY, MONITOROVANIE, AKČNÝ PLÁN	26
D.I.1 Organizačné zabezpečenie realizácie programu	26
D.I.2 Systém monitorovania	26
D.I.3 Harmonogram realizácie programu rozvoja obce	26
E. FINANČNÁ ČASŤ	27
E.I FINANČNÁ ČASŤ	27
E.I.1 Finančné zabezpečenie opatrení a aktivít	27
ZÁVER	28
Príloha č. 1	29

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Ondrašová na roky 2019 - 2026 je v súlade s platnou legislatívou (zák. č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov) spracovaný ako strednodobý rozvojový dokument. Dokument je spracovaný prioritne na roky 2019 - 2026 s možným výhľadom do r. 2028. Vychádza z platnej územnoplánovacej dokumentácie Žilinského samosprávneho kraja, rešpektuje Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja pre roky 2014 - 2020.

Názov:	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Ondrašová, 2019 - 2026
Územné vymedzenie:	Obec Ondrašová
Územný plán obce:	nie je
Spracovateľ:	Regionálna rozvojová agentúra Turiec, Martin
Dátum verejného publikovania PHSR:	01.10.2019
Dátum schválenia PHSR:	30.10.2019, uznesenie č. 31/2019
Dátum platnosti PHSR:	30.10.2019 - 31.12.2026
Verzia PHSR:	1.1

Obec: Ondrašová

Kraj: Žilinský kraj

Okres: Okres Turčianske Teplice

Kód obce: 512494

IČO: 00650480

DIČ: 2020607424

Populácia: 92 obyvateľov

Hustota obyvateľstva: 12,18 obyv./km²

Katastrálne územie: 698 ha

Založené v roku: 1252

Web: www.obecondrasova.sk

e-mail: obec.ondrasova@centrum.sk

starostka: Mgr. Ivana Frivaldská

A.I ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA

A.I.1 Geografická charakteristika obce

Obec leží na styku západnej časti Turčianskej kotliny s Malou Fatrou na prítoku potoka Polerieka. Nadmorská výška v strede obce je 480 m n. m. a v chotári 456-1024 m n. m. Povrch chotára na odlesnenej pahorkatine a na juhovýchodných svahoch Malej Fatry tvoria druhohorné horniny. Zalesnený je jedľobučinami, miestami smrečinami a borovicou. Má hnedé lesné pôdy a rendziny.

Ondrašová leží v Žilinskom kraji, v regióne Turiec, okres Turčianske Teplice. Geograficky má obec polohu v západnej časti Turčianskej kotliny asi 11,8 km východne od okresného mesta Turčianske Teplice.

Obec má kataster s rozlohou 6,98 km a susedí s katastrami obcí Abramová, Kláštor pod Znievom. Zemepisná poloha obce je 48° 56'35"S 18° 48'21"V. Nadmorská výška obce je 464 m n. m.

Hodnotené územie spadá do územného celku, ktoré podľa regionálneho geomorfologického členenia Slovenska zaradíme do Fatransko-Tatranskej oblasti.

Súčasná urbanistická forma sa vyvinula z historického pôdorysu, z ktorého sa presúva ťažisko novej výstavby do okrajových častí. Urbanizácia obce je obrazom daností prostredia.

Obec je členená do typických okrskov starej - pôvodnej a novej časti. Do starej časti patrí stred obce, ktorý je z historického hľadiska najstarší.

Ondrašová je prístupná verejnou komunikáciou cestou II. triedy smer Martin - Prievidza. V obci sa nachádza jedna autobusová zastávka.

Najbližšie železničné spojenie je v Jazernici.

Geológia

Z geologického hľadiska je územie obce súčasťou karpatskej sústavy, ktorej vznik podmienil najmladší horotvorný proces - alpínske vrásnenie. Usadeniny druhohorného mora sa zachovali v okolí len vo forme erózných zvyškov. V ére tret'ohôr vznikali v kotline najväčšie vrstvy usadenín. Vývoj v štrvtohorách je charakteristický postupným zahľbovaním toku rieky Turiec. Súčasný obrys dostalo katastrálne územie počas uvedených procesov.

V chotári sa nachádzajú nívne, lužné a hnedé lesné pôdy. Z hľadiska úrodnosti je ich kvalita priemerná. Zväčša odlesnený povrch chotára, na nive Turca a na pahorkatine so zvyškami poriečnych nánosov tvoria karbonatické štrky. Má nívne, lužné a hnedé lesné pôdy.

ANALYTICKÁ ČASŤ

Odlesnený pahorkatinný povrch chotára so zvyškami poriečnej rovne tvoria starotret'ohorné pieskovce a ílovce a mladotret'ohorné usadeniny. Má hnedé lesné pôdy.

Geomorfológia

Plochá niva Turca a náplavové kužele jeho prítokov vyplňajú centrálnu časť zvlnenej až pahorkatinnej Turčianskej kotliny (miestami s dobre zachovanými riečnymi terasami), ktorá je obklopená rozsiahlym komplexom vysokých (do 1 024,4 m n. m. - 1 592 m n. m.) zalesnených pohorí. V posudzovanom území nebol zaznamenaný žiaden výskyt ložísk nerastných surovín.

Podnebie

Z hľadiska hodnotenia podľa klimatických podmienok územie patrí do kategórie mierne teplých oblastí. Turčianska kotlina je otvorená smerom na sever, čo nemá priaznivý vplyv na klímu a podnebie je tu chladnejšie ako v okolitých kotlinách. Kvalita ovzdušia je ovplyvňovaná geografickými a geomorfologickými danosťami kotliny. Keďže ide o pomerne úzku vysočinnú kotlinu výrazne ohraničenú horstvami, zvažujúcu sa z juhu na sever, kotlina je menej vetrateľná a v prechodných obdobiach sa v nižších nadmorských výškach vyskytujú časté inverzné stavy ovzdušia. V celoročnej relácii je priemerná jarná teplota ovzdušia 7 stupňov Celzia, letná 16,4 stupňov Celzia, jesenná 8,6 stupňov Celzia a zimná -2,7 stupňov Celzia. Priemerné ročné úhrny zrážok sa pohybujú od 700 až 800 mm (centrálna kotlina) do 1200 až 1300 mm (pohoria), ročná oblačnosť je 60 - 65 dní.

Flóra

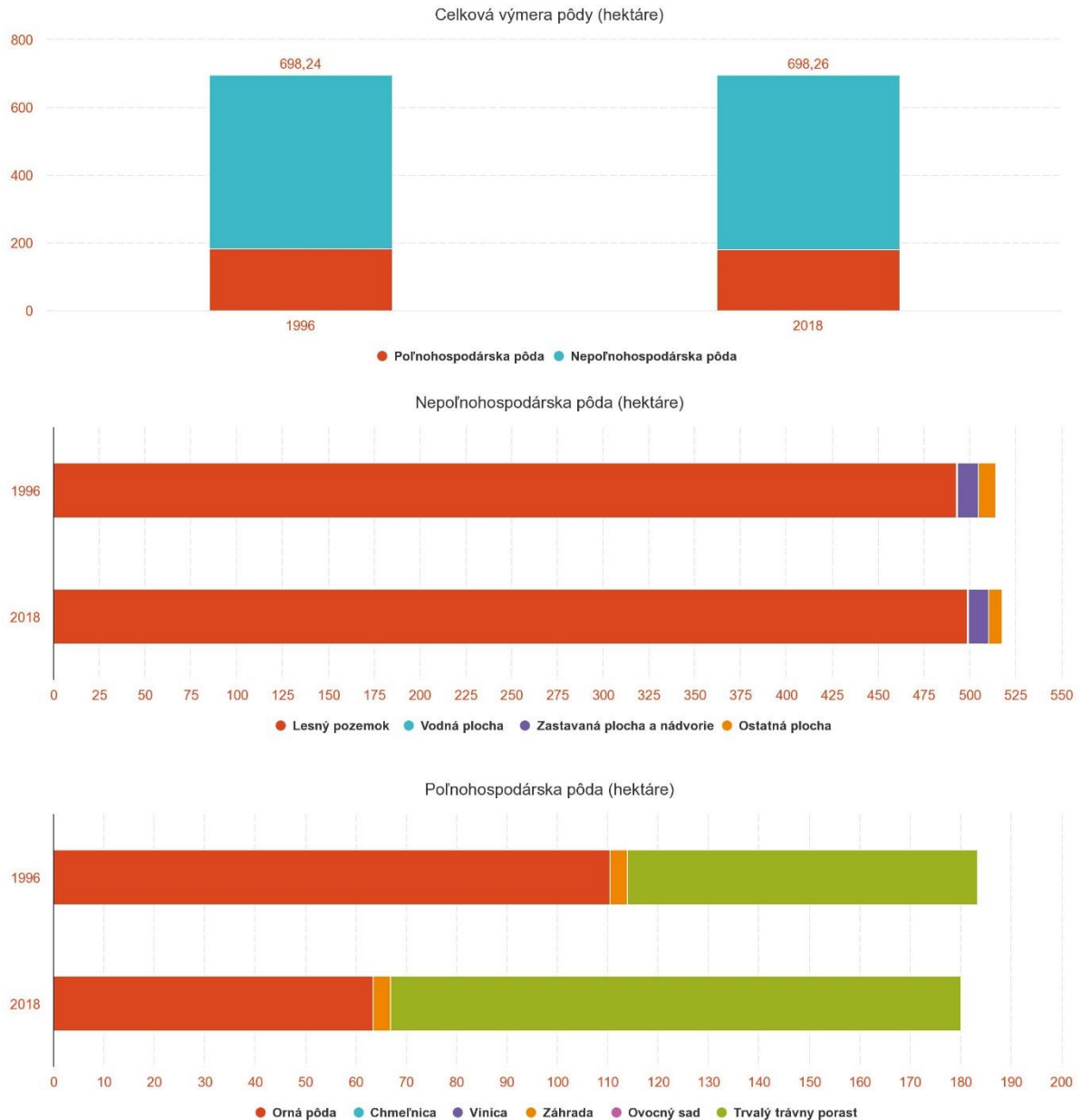
Na základe fyto geografického členenia Slovenska (Atlas SSR, 1980) územie Turčianskej kotliny patrí do oblasti Západokarpatskej flóry (Carpathicum occidentale), obvodu flóry vnútrokarpatských kotlín (Intracarpaticum), okresu Turčianska kotlina.

Prírodná biocenóza na údolných nivách je značne pozmenená hospodárskou činnosťou človeka od dávnej minulosti (vytváranie pasienkov, plôch s ornou pôdou). Z pôvodných súvislých lesných porastov a krovitých formácií sa zachovali na brehoch riek a potokov rozsiahle brehové porasty, na ďalšom území je to rozptýlená skupinová stromová a krovinová zeleň.

Fauna

Zloženie fauny širšieho riešeného územia je výsledkom pôsobenia zložitého komplexu prírodných činiteľov a zásahov človeka.

Rozloha obce podľa využitia pôdy

Chránené územia

Katastrálnym územím obce Ondrašová neprechádza chránené územie.

Chránené druhy

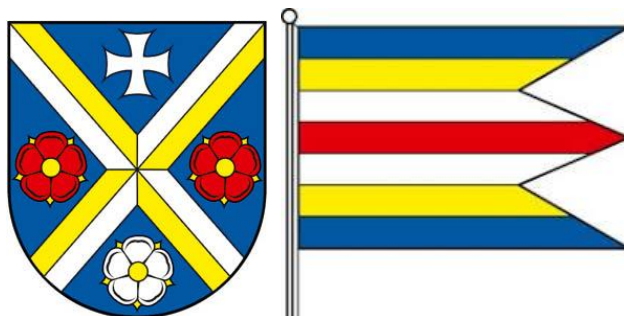
V katastrálnom území obce Ondrašová sa nenachádzajú biotopy európskeho významu ani druhy európskeho významu.

A.1.2 Kultúrno-historická charakteristika obce

Na území dnešnej obce bol hromadný nález bronzov a popolnicové pohrebisko lužickej kultúry z mladšej doby bronzovej. Obec vznikla pri mlyne, ktorý v roku 1252 patrilo Ondrejovi. Doložená je v roku 1252 ako molendinum Andréé, v roku 1422 ako Zenth Andreas, v roku 1535 ako Andrasfalwa, v roku 1736 ako Andrásfalva, vulgo Ondraschowa, v roku 1773 ako Andrassowa, v roku 1808 ako Ondrássowa, v roku 1920 ako Ondrášová; maďarsky Andrásfalu, Turócandrásfalva. V 13.-18. storočia patrila panstvu Zniev, koncom 18. storočia komore, v 19. storočí kráľovskej vedeckej spoločnosti. V roku 1715 mala 14 domácností, v roku 1720 mala 21 domácností, v roku 1785 mala 23 domov a 182 obyvateľov, v roku 1828 mala 13 domov a 176 obyvateľov. Zaoberali sa poľnohospodárstvom. V obci bola píla a mlyn. Za I. ČSR boli naďalej tradičné zamestnania obyvateľov.

Erb obce

Erb s atribútom sv. Ondreja bol obsahom obecnej pečate z r. 1789. Je doplnený o tri ruže, heraldický symbol turčianskeho regiónu.

Vlajka obce

Vlajka obce pozostáva zo siedmich pozdĺžnych pruhov vo farbách modrej, červenej, bielej a žltej. Vlajka má pomer strán 2 : 3 a ukončená je tromi cípmi, t. j. dvoma zástrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu.

Kultúrne pamiatky

Zvonica

Zvonica zo začiatku 19. storočia, neskorogotická plastika zo začiatku 16. storočia.

Dedinská zvonica, ľudová murovaná stavba na pôdoryse štvorca so šindľovou strechou zo začiatku 19. storočia. Upravovaná bola v roku 1895. Stavba má hladké fasády, rezonančné otvory sú polkruhovo ukončené. Nad vstupom do objektu je umiestnená socha Krista na kríži, ľudová z 19. storočia. Kópia tejto zvonice stojí v Múzeu slovenskej dediny v Martine.

Významné osobnosti

Rodisko:

Štefan Mišík (1843-1919) - historik, etnograf

Juraj Sculteti, (* 1741 - † ?), rímskokatolícky kňaz

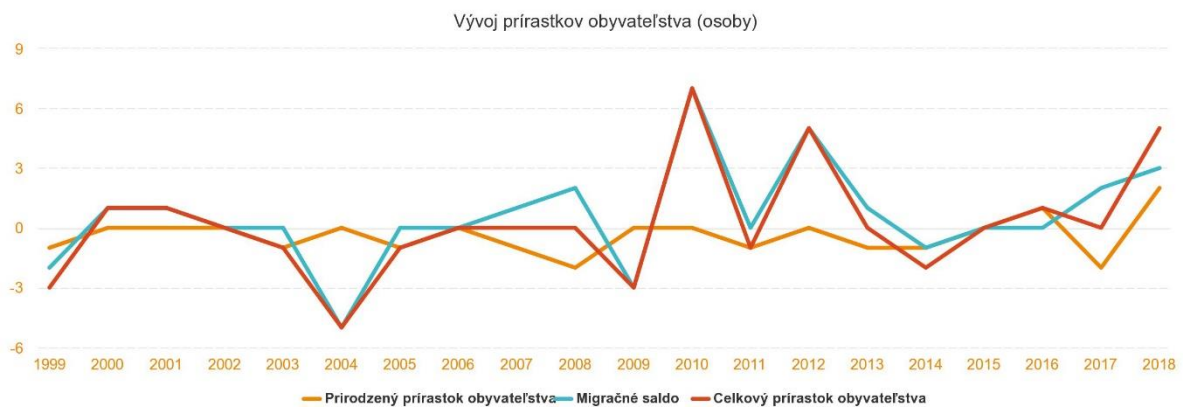

A.I.3 Sociálno-ekonomická charakteristika obce

Obyvateľstvo

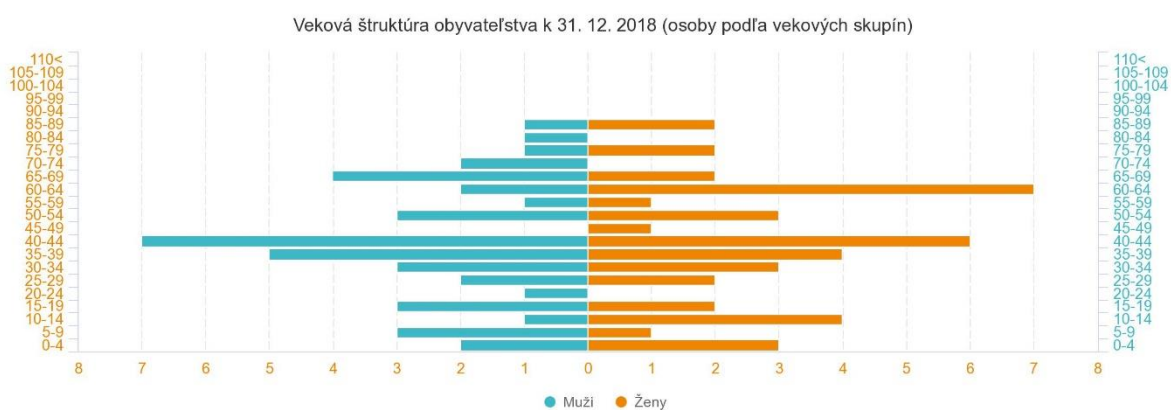
V Ondrašovej malo k 31. septembru 2019 prihlásený trvalý pobyt 92 obyvateľov.

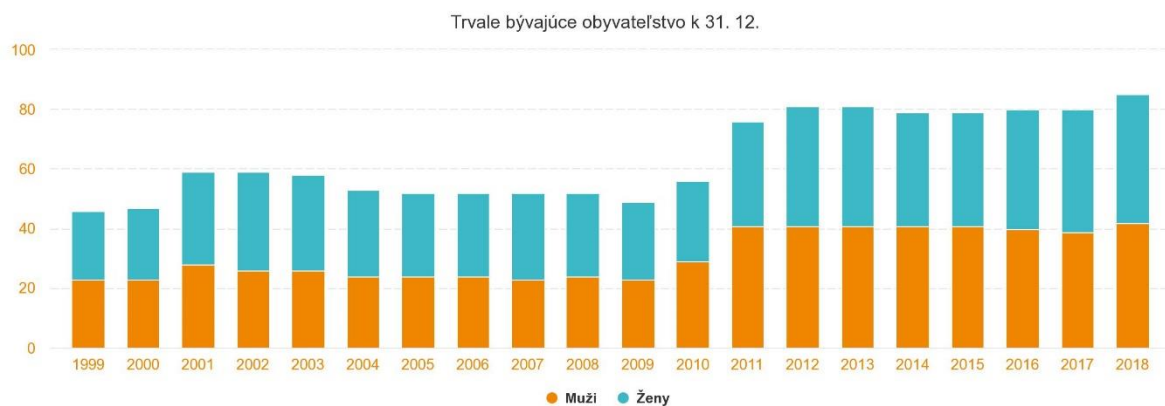
Vývoj počtu obyvateľov:			
1970:	108		
1980:	98	[rozdiel 1980-1970: -10]	(úbytok)
1991:	72	[rozdiel 1991-1980: -26]	(úbytok)
2001:	60	[rozdiel 2001-1991: -12]	(úbytok)
2011:	76	[rozdiel 2011-2001: 16]	(prírastok)
2013:	81	[rozdiel 2013-2011: 5]	(prírastok)
2017:	80	[rozdiel 2017-2013: -1]	(úbytok)

Obyvateľstvo podľa veku a pohlavia podľa SODB 2011

kategória	muži	ženy	spolu	rozdiel (M-Ž)
0 - 4	4	1	5	3
5 - 9	3	1	4	2
10 - 14	2	2	4	0
15 - 19	1	2	3	-1
20 - 24	1	0	1	1
25 - 29	3	2	5	1
30 - 34	6	7	13	-1
35 - 39	5	3	8	2
40 - 44	2	0	2	2
45 - 49	2	2	4	0
50 - 54	2	5	7	-3
55 - 59	1	4	5	-3
60 - 64	4	0	4	4
65 - 69	2	3	5	-1
70 - 74	1	1	2	0
75 - 79	2	2	4	0
80 - 84	0	0	0	0
85 - 89	0	0	0	0
90 - 94	0	0	0	0
95 - 99	0	0	0	0
100 a viac	0	0	0	0
nezistené	0	0	0	0
spolu	41	35	76	6

Obrázok 1 Údaje k 31.12.2018

Podľa štatistiky SODB 2011 sa k slovenskej národnosti hlásilo 72 obyvateľov. Nezistené bolo u 4 obyvateľov.

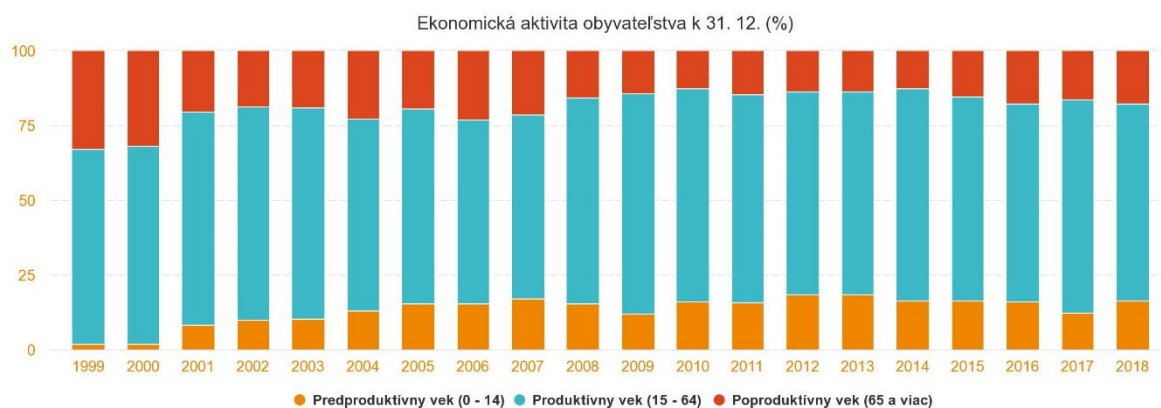
Obyvateľstvo podľa národnosti

	národnosť	počet	podiel (%)
1.)	Slovenská	72	94.74
2.)	Maďarská	0	0
3.)	Rómská	0	0
4.)	Rusínská	0	0
5.)	Ukrajinská	0	0
6.)	Česká	0	0
7.)	Nemecká	0	0
8.)	Poľská	0	0
9.)	Chorvátská	0	0
10.)	Srbská	0	0
11.)	Ruská	0	0
12.)	Židovská	0	0
13.)	Moravská	0	0
14.)	Bulharská	0	0
15.)	Ostatné	0	0
16.)	Nezistené	4	5.26

Podľa štatistiky SODB 2011 malo 7 občanov ukončené základné vzdelanie. Učňovské vzdelanie bez maturity malo ukončených 16 občanov. Maturitu malo 20 občanov. Vysokoškolské vzdelanie malo 7 občanov.

Obyvateľstvo podľa vzdelania

vzdelanie	počet	podiel (%)
1.) základné	7	9.21
2.) učňovské (bez maturity)	16	21.05
3.) stredné odborné (bez maturity)	12	15.79
4.) úplné stredné učňovské (s maturitou)	4	5.26
5.) úplné stredné odborné (s maturitou)	13	17.11
6.) úplné stredné všeobecné	3	3.95
7.) vyššie odborné vzdelanie	1	1.32
8.) vysokoškolské bakalárske	1	1.32
9.) vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	5	6.58
10.) vysokoškolské doktorandské	0	0
11.) bez školského vzdelania	13	17.11
12.) nezistené	1	1.32

Obrázok 2- údaje k 31.12.2018

Používanie PC

aktivita	áno	nie	nezistené	spolu
internet	35	27	14	76
pošta	31	29	16	76
tabuľky	20	38	18	76
texty	30	29	17	76

Občania sa podľa vierovyznania hlásili najviac k rímsko-katolíckej cirkvi - 10 občanov, ďalej ku gréckokatolíckej cirkvi - 1 občan a bez vyznania bolo 11 občanov.

Obyvateľstvo podľa vierovyznania

Vierovyznanie	počet	podiel (%)
1.) Rímskokatolícka cirkev	50	65.79
2.) Evanjelická cirkev augsburského vyznania	10	13.16
3.) Gréckokatolícka cirkev	1	1.32
4.) Reformovaná kresťanská cirkev	0	0
5.) Pravoslávna cirkev	0	0
6.) Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	0	0
7.) Evanjelická cirkev metodistická	0	0
8.) Kresťanské zbory	0	0
9.) Apoštolská cirkev	0	0
10.) Bratská jednota baptistov	0	0
11.) Cirkev adventistov siedmeho dňa	0	0
12.) Cirkev bratská	0	0
13.) Ústredný zväz židovských náboženských obcí	0	0
14.) Starokatolícka cirkev	0	0
15.) Cirkev československá husitská	0	0
16.) Novoapoštolská cirkev	0	0
17.) Bahájske spoločenstvo	0	0
18.) Cirkev Ježiša Krista svätých neskorších dní	0	0
19.) Iné	0	0
20.) bez vyznania	11	14.47
21.) Nezistené	4	5.26

Spolky a združenia

V obci funguje:

- Dobrovoľný hasičský zbor

Akcie organizované obecným úradom a spolkami pôsobiacimi v obci:

- Fašiangovanie po obci v sprievode muziky a masiek a fašiangovú zábavu
- Posedenie s dôchodcami, občerstvenie, kultúrny program
- Posedenie s Mikulášom

Charakteristika stavu vybavenosti a obsluhy územia obce

Školy

Materská škola	Nie
Základná škola	Nie

Vybrané služby

Predajňa potravinárskeho tovaru	Nie
Predajňa nepotravinárskeho tovaru	Nie
Pohostinské odbytové stredisko	Nie
Predajňa pohonných látok	Nie
Zariadenie pre údržbu a opravu motorových vozidiel	Nie
Predajňa súčastok a príslušenstva pre motorové vozidlá	Nie
Ubytovacie zariadenie	Nie
Pošta	Nie
Komerčná banka	Nie
Bankomat	Nie
Komerčná poisťovňa	Nie

Technická infraštruktúra

Verejný vodovod	Áno
Verejná kanalizácia	Nie
Elektrifikácia	Áno
Plynofikácia	Nie

Káblová televízia	Nie
-------------------	-----

Dopravné spojenie

Autobusová zastávka	Áno
---------------------	-----

Vlaková zastávka	Nie
------------------	-----

A.II ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA

A.II.1 Analýza väzieb strategických dokumentov v oblasti regionálneho rozvoja s územím obce

Program rozvoja obce je koncipovaný v súlade s programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja. Dané aktivity akčného plánu sú v súlade s PHSR Žilinského samosprávneho kraja:

Strategický cieľ 4: Rešpektovaním a rozvíjaním špecifických črt regiónov na území kraja podporovať rast ich atraktívnosti

Špecifický cieľ 4.1: Podporiť hospodársky rozvoj a spolupracujúce prostredie na vidieku

Opatrenie 4.1.1: Podpora rozvoja základných služieb na vidieku a obnovy dedín

Špecifický cieľ 4.2: Rozvíjať cestovný ruch

Opatrenie 4.2.4: Budovanie a obnova turistických trás, cyklotrás a trás pre bežecké lyžovanie a modernizácia služieb pre ich užívateľov

Špecifický cieľ 4.4: Racionálne a efektívne využívať prírodné a kultúrne dedičstvo regiónov pre rozvoj kraja

Opatrenie 4.4.1 Vytvoriť podmienky pre etablovanie tradičných ľudových zvykov a remeselných zručností v kreatívnom priemysle

Opatrenie 4.4.4 Podporiť renováciu kultúrnych pamiatok a iných historických objektov a ich ďalšie komunitné a komerčné využitie

Obec nemá vlastný územný plán. Obec sa riadi záväznými časťami územného plánu Žilinského samosprávneho kraja.

A.II.2 Regionálne väzby

Obec je aktívne zapojená do činnosti v rámci regiónu Turiec. Obec je členom Združenia miest a obcí - región Turiec (ZMOT) a Združenia miest a obcí Slovenska, ktorých hlavným cieľom je najmä chrániť zákonné práva a záujmy miest a obcí, aktívne ovplyvňovať rozvoj ich samosprávnych funkcií, zjednocovať postup obcí pri vykonávaní im zverených úloh. Ondrašová je tiež členom Združenia obcí Horného Turca na ochranu životného prostredia, ktoré je záujmovým združením právnických osôb a vzniklo 27.10.1994 v Turčianskych Tepliciach. Obce združené v tomto združení majú spracovaný spoločný Program odpadového hospodárstva do roku 2020.

A.III ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA

A.III.1 SWOT analýza

Na prezentáciu výsledkov komplexnej analýzy súčasného stavu územia obce Ondrašová bola použitá SWOT analýza, ktorá vychádza:

- z analýzy doterajšieho vývoja,
- súčasného stavu obce s uvedením jeho silných stránok,
- súčasného stavu obce s uvedením jeho slabých stránok,
- jeho potenciálnych rozvojových zdrojov - príležitostí (šanci),
- jeho potenciálnych ohrození rozvojových zámerov - hrozieb (rizík).

Pre definovanie základných prvkov SWOT analýzy obce boli využité:

- poznatky z doterajšieho vývoja a súčasného stavu vybavenia obce,
- rozvojové zámery obce,
- strategické ciele, ich priority a opatrenia.

Silné stránky obce predstavujú potenciálne faktory ďalšieho rozvoja obce vo všetkých základných oblastiach. Vytvárajú východiskovú základňu pre stanovenie reálnych rozvojových cieľov.

Slabé stránky obce predstavujú limitujúce faktory rozvojových zámerov a oblastí, na ktoré treba sústrediť pozornosť orgánov samosprávy.

Príležitosti (šance) sú faktormi, ktoré umožňujú pri ich využití naplnenie rozvojových zámerov obce, ich reálnosť a urýchlenie. Poznanie reálnych príležitostí je východiskom stanovenia splniteľných rozvojových cieľov.

Ohrozenia (riziká) predstavujú skutočnosti, ktoré môžu negatívne ovplyvniť resp. spomaliť realizáciu strategických cieľov rozvoja obce. Dôsledná analýza možností vzniku rizík na celospoločenskej i komunálnej úrovni predstavuje predovšetkým analýzu možností pri zabezpečovaní finančných zdrojov.

Poloha obce a väzba na vonkajšie prostredie

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - priaznivá dopravná dostupnosť - blízkosť hlavného uzlu regiónu - blízkosť kúpeľného mesta - dobrá medziobecná spolupráca 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok služieb v obci - slabý wifi signál v obci
Príležitosti	Ohrozenia

- presadzovať prijímanie opatrení na zlepšenie kvality života a dostupnosti služieb v obci vrátane výkonnejšieho wifi signálu
- možnosti kooperácie riešenia otázok regionálneho charakteru s okolitými obcami

- nedostatok finančných prostriedkov

Doprava, technická infraštruktúra

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - dostupnosť cestnej siete - vysporiadané vlastníctvo cestných pozemkov 	<ul style="list-style-type: none"> - zlý technický stav cestnej siete - nízka bezpečnosť chodcov pohybujúcich sa v obci - nevzhľadné vzdušné vedenia, pomalé internetové pripojenia, poruchové vodovodné potrubia - chýbajúca kanalizácia
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - rekonštrukcia cestnej siete - rekonštrukcia inžinierskych sietí, vybudovanie optickej siete 	<ul style="list-style-type: none"> - nezujem vlastníkov inžinierskych sietí o ich modernizáciu

Občianske vybavenie, obchod a služby

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - záujem občanov a poslancov o veci verejné 	<ul style="list-style-type: none"> - zlý technický stav budov slúžiacich občianskej vybavenosti - nedostatok priestorov pre obchod a služby - nedostatok parkovacích miest
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - vybudovanie a rekonštrukcia priestorov občianskej vybavenosti vrátane parkovacích miest - vybudovanie priestorov pre obchod a služby - zavedenie výkonnejšieho internetu 	<ul style="list-style-type: none"> - nezujem investorov

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - dobrá úroveň bytového fondu v obci s prevahou rodinných domov - stavebné pozemky na výstavbu rodinných domov - záujem o bývanie zo strany nových občanov 	<ul style="list-style-type: none"> - nevybudované cesty a technická infraštruktúra k stavebným pozemkom
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - zjednotenie záujmov vlastníkov plôch so stavebnými pozemkami pri budovaní cesty a technickej infraštruktúry k stavebným pozemkom 	<ul style="list-style-type: none"> - veľa vlastníkov dotknutých pozemkov

Ľudské zdroje

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - pozitívny demografický vývoj - vytvorené záujmové združenia 	<ul style="list-style-type: none"> - veľká časť staršej populácie
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - poskytovanie záujmovej činnosti pre deti - aktivizácia záujmových združení pri organizovaní kultúrno-spoločenských podujatí 	<ul style="list-style-type: none"> - komunikácia medzi občanmi - slabší záujem, najmä mladších občanov o činnosť v záujmových združeníach

Verejné priestranstvá, verejná zeleň a šport

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - prírodné bohatstvo a kultúrne dedičstvo - vysporiadané vlastníctvo pozemkov pre budovanie oddychových zón a športových plôch	<ul style="list-style-type: none"> - všeobecný nezáujem obyvateľov na zlepšovaní životného prostredia
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - využitie prírodného bohatstva a kultúrneho dedičstva pre budovanie oddychových zón a zón na trávenie voľného času - zriadenie športových plôch	<ul style="list-style-type: none"> - neprijatie zámerov revitalizácie verejných priestranstiev

Odpadové hospodárstvo

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - vybudovaná infraštruktúra odpadového hospodárstva	<ul style="list-style-type: none"> - finančná náročnosť zodpovedného nakladania s odpadmi - veľká produkcia biologicky rozložiteľných odpadov zo záhrad a verejnej zelene
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - efektívne využívanie infraštruktúry odpadového hospodárstva a jej ďalší rozvoj - predchádzanie vzniku biologicky rozložiteľných odpadov spracovaním biologicky rozložiteľných produktov - zvýšenie povedomia obyvateľstva v oblasti ochrany životného prostredia	<ul style="list-style-type: none"> - necenenie si životného prostredia - legislatívne zmeny

SWOT analýza silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození poskytla prehľad potenciálnych obmedzení i možností pri ďalšom rozvoji obce. Jej zhodnotenie umožnilo stanoviť nevyhnutné priority strategických cieľov v jednotlivých oblastiach a prijať opatrenia na zabezpečenie ich dosiahnutia. Analýza príležitostí a ohrození umožnila odhaliť

doteraz nevyužitú šancu a súčasne definovať riziká, s ktorými sa samospráva môže v ďalšom období stretnúť.

ANALYTICKÁ ČASŤ

A.III.2 Problémová analýza

Celkový sociálno-ekonomický rozvoj územia, v ktorom sa nachádza obec, je potrebné vnímať v rámci širších vzťahov a súvislostí. Z hľadiska merateľnosti a kompetencií samosprávy sú v programe rozvoja obce identifikované kľúčové problémy a disparity len na úrovni obce.

Hospodárska oblasť

V hospodárskej oblasti je kľúčovým problémom zlý technický stav cestnej siete, pomalé internetové pripojenia, poruchové vodovodné potrubia, zlý technický stav a nevhodná dispozícia budov slúžiacich občianskej vybavenosti, nedostatok priestorov pre obchod a služby, nedostatok stavebných pozemkov.

Podporou investícií v danej oblasti môžu byť vytvorené podmienky pre zvýšenie kvality života občanov, bezpečnosti a nárastu počtu obyvateľov. Realizácia aktivít bude mať pozitívny dopad aj na vzhľad obce.

V hospodárskej oblasti sú hlavnými faktormi rozvoja:

- rekonštrukcia miestnych komunikácií,
- dobudovanie rigolov v obci
- rekonštrukcia a modernizácia obecných budov (požiarna zbrojnica, obecný úrad a autobusová zastávka),
- rozvoj individuálnej bytovej výstavby
- zosilnenie signálu verejného wifi pripojenia
- multifunkčné ihrisko
- oddychová zóna

Sociálna oblasť

V sociálnej oblasti je kľúčovým problémom veľká časť obyvateľstva v dôchodkovom veku a odcudzovanie sa občanov.

V sociálnej oblasti sú hlavnými faktormi rozvoja:

- vybudovanie komunitného centra, denného stacionáru
- aktivizácia záujmových združení.

ANALYTICKÁ ČASŤ

Environmentálna oblasť

V environmentálnej oblasti je kľúčovým problémom všeobecný nezáujem obyvateľov na zlepšovaní životného prostredia, finančná náročnosť zodpovedného nakladania s odpadmi, veľká produkcia biologicky rozložiteľných odpadov zo záhrad a verejnej zelene.

Významným prvkom ochrany životného prostredia je uvedomelosť obyvateľov. Vychádza z princípov trvalo udržateľného rozvoja ochrany a tvorby krajiny, z potreby znižovať a obmedzovať negatívne dopady ľudskej činnosti na zložky životného prostredia.

V environmentálnej oblasti sú hlavnými faktormi rozvoja:

- revitalizácia verejných priestranstiev,
- efektívne využívanie infraštruktúry odpadového hospodárstva a jej rozvoj,
- zriadenie zberného dvora
- predchádzanie vzniku biologicky rozložiteľných odpadov.
- informovanosť o zvýšení osvedy v oblasti separácie odpadu

B.I VÍZIA

STRATEGICKÁ ČASŤ

Stratégia rozvoja obce, vychádzajúca z výsledkov prieskumu názorov občanov, zo SWOT analýzy a problémovej analýzy, je postavená na vízii:

Zdravá a perspektívna obec, využívajúca kultúrny, historický a prírodný potenciál, poskytujúca príjemný priestor pre bývanie s potrebným vybavením, bez rušivých vplyvov.

Táto vízia predstavuje pohľad na budúcnosť obce, nie je časovo ohraničená. Na jej základe je stanovený strategický cieľ:

Obec dosiahne do roku 2026 vyššiu kvalitu života obyvateľov s ich aktívnym zapojením sa do života obce.

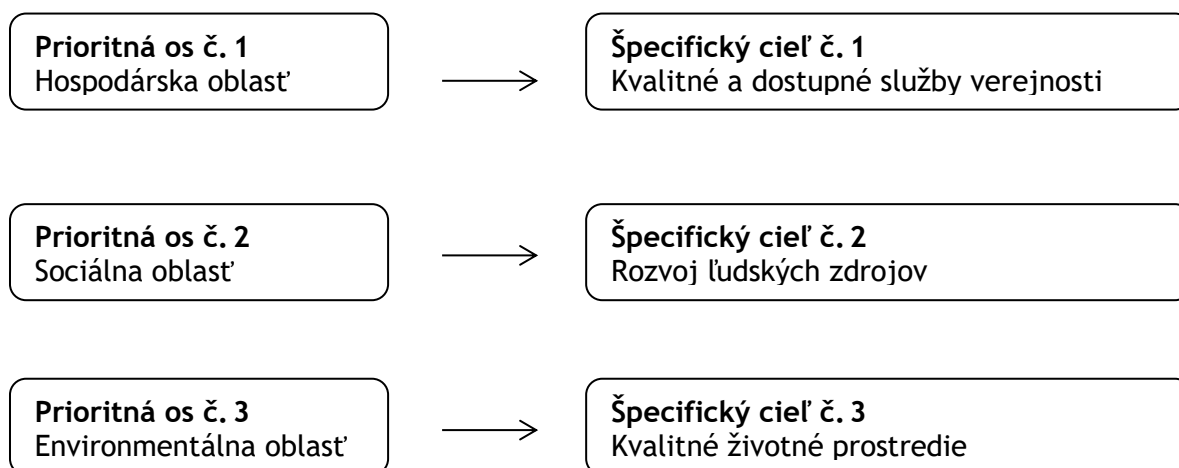
Tento strategický cieľ je postavený na predpoklade, že obec, spoločne so svojimi partnermi, zlepší kvalitu života obyvateľov predovšetkým v dvoch hlavných smeroch:

- vybudovaním plne funkčných prvkov infraštruktúry vytvorí dobré podmienky pre príjemné a bezproblémové bývanie jej obyvateľov - miestna infraštruktúra,
- zlepší starostlivosť o ich životné potreby v oblasti sociálnej, duchovnej i materiálnej - vzdelávanie, seberealizácia.

B.I.1 Ciele stratégie rozvoja - prioritné osi, špecifické ciele

Naplnenie dlhodobej vízie rozvoja obce vedie cez stanovenie a plnenie strategických cieľov rozvoja obce, ich priorit a opatrení. Tieto boli stanovené predovšetkým na základe problémov, ich príčin a dôsledkov v súčasnom stave obce.

Schéma prioritných osí obce Ondrašová a zdefinovanie špecifických cieľov:

C.I OPATRENIA A AKTIVITY

K naplneniu stanovených priorít boli identifikované opatrenia a podrobnejšie aktivity.

Hospodárska oblasť	
Opatrenie	Aktivita
1. Zvýšenie bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky	Rekonštrukcia a výstavba miestnych komunikácií
	Údržba a dobudovanie rigolov
2. Podpora služieb verejnosti	Vybudovanie domu smútku
	Vybudovanie kanalizácie s čističkou
	Plynofikácie obce
	Rekonštrukcia obecného úradu, oprava požiarnej zbrojnice a oprava autobusovej zastávky
	Vybudovanie silnejšej a kvalitnejšej verejnej wifi siete v obci
3. Zintenzívnenie trvalo udržateľného využitia športovísk	Úprava multifunkčného ihriska
	Vybudovanie sušiaka pre požiarnikov na sušenie hadíc
4. Zintenzívnenie trvalo udržateľného využitia kultúrneho dedičstva	Revitalizácia verejného priestoru
	Propagácia histórie obce a vydanie publikácie o obci v spolupráci s okolitými obcami
5. Podpora individuálnej bytovej výstavby (IBV)	Výstavba miestnych komunikácií a inžinierskych sietí pre rozšírenie IBV - predĺženie elektrického vedenia a vodovodu
	Obstaranie územnoplánovacej dokumentácie pre rozšírenie IBV

PROGRAMOVÁ ČASŤ

Sociálna oblasť	
Opatrenie	Aktivita
1. Sociálna integrácia znevýhodnených jedincov	Aktivizácia a podpora záujmových združení pôsobiacimi v sociálnej oblasti
	Zriadenie komunitného centra - denného stacionáru v rámci partnerstiev s okolitými obcami
	Podľa požiadaviek obyvateľov riešiť opatrovateľskú službu, prípadne inak zabezpečiť starostlivosť o starých a chorých obyvateľov

Environmentálna oblasť	
Opatrenie	Aktivita
1. Zvýšenie kvality vzdelávania	Revitalizácia prírodno-krajinárskeho parku
	Vzdelávanie v oblasti separácie odpadu
2. Rozvoj odpadového hospodárstva	Aktualizácia programu odpadového hospodárstva s cieľom zvýšiť využiteľnosť a znížiť skládkovanie odpadov
	Predchádzanie vzniku odpadov, triedený zber a zhodnocovanie biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov, výstavba zberného dvora
3. Zvýšenie hospodárnosti stavieb	Výmena dverí, okien aj strechy všetkých obecných stavieb.

PROGRAMOVÁ ČASŤ

D.I.1 Organizačné zabezpečenie realizácie programu

Realizáciu programu zabezpečí obec prevažne z vlastných finančných zdrojov. Na realizáciu nákladnejších opatrení sa obec bude usilovať o získanie štátnych dotácií, nenávratných finančných príspevkov v rámci pomoci EÚ - Partnerská dohoda na roky 2014 - 2020 a ďalších grantových systémov.

D.I.2 Systém monitorovania

Obec pravidelne monitoruje plnenie programu, zabezpečuje súlad programu rozvoja obce s územnoplánovacou dokumentáciou Žilinského samosprávneho kraja a každoročne do 31. mája zasiela Žilinskému samosprávne kraju správu o jeho plnení.

V rámci každej realizovanej aktivity budú stanovené merateľné ukazovatele, ktorými sa bude sledovať napĺňanie stanovených cieľov programu rozvoja obce.

D.I.3 Harmonogram realizácie programu rozvoja obce

Program rozvoja obce je vypracovaný pre roky 2019 až 2026. Vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce sa uskutočňuje pomocou akčných plánov.

Akčné plány na jednotlivé volebné obdobia (4 roky) schvaľuje obecné zastupiteľstvo podľa dostupnosti finančných prostriedkov a časových možností.

Každý akčný plán musí byť:

- reálny podľa finančných a časových možností,
- konkrétny, rieši príčinu špecifického cieľa,
- flexibilný podľa možnosti spoločného postupu všetkých zúčastnených strán,
- transparentný, verejne prístupný a kontrolovateľný,
- monitorovateľný a hodnotiteľný v merateľných jednotkách.

Podľa finančných možností je možné realizovať niektoré opatrenia (aktivity) súbežne, následne alebo v rámci spoločných projektov. Odhad realizácie programu rozvoja obce vychádza preto zo všeobecne očakávaných zdrojov financovania.

Finančnú náročnosť pri riešení konkrétnych opatrení bude možné stanoviť až v akčných plánoch podľa aktuálnych možností. Podrobnejší harmonogram realizácie konkrétnych projektových zámerov, v súlade s kompetenciami obce, bude súčasťou jednotlivých akčných plánov. Vzor realizácie opatrení akčného plánu je v prílohe č. 1.

E.I FINANČNÁ ČASŤ**E.I.1 Finančné zabezpečenie opatrení a aktivít**

Financovanie stratégie bude zabezpečené prostredníctvom kombinácie zdrojov:

- vlastné zdroje,
- štátne dotácie,
- príspevky z európskych fondov,
- súkromné zdroje.

Kombinácia zdrojov pri čerpaní fondov EU je potrebná z hľadiska refinancovania, finančnej povinnej spoluúčasti a výdavkov na neoprávnené aktivity v rámci predloženého projektu. Zároveň je potrebné brať do úvahy finančné zaťaženie rozpočtu obce, prípadne počítat s úverovými bankovými zdrojmi.

Prehľad operačných programov a riadiacich orgánov, ktoré budú zverejňovať výzvy na predloženie žiadostí o nenávratné finančné príspevky v rámci európskych fondov:

Operačné programy pre programové obdobie 2014 - 2020	Riadiaci orgán
Výskum a inovácie	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu a Ministerstvo hospodárstva
Integrovaná infraštruktúra	Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja
Ľudské zdroje, zamestnanosť a inklúzia	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny
Kvalita životného prostredia	Ministerstvo životného prostredia
Integrovaný regionálny operačný program	Ministerstvo pôdohospodárstva
Efektívna verejná správa	Ministerstvo vnútra
Program rozvoja vidieka 2014-2020	Ministerstvo pôdohospodárstva

Základným predpokladom pre splnenie stanovených cieľov je získanie potrebných finančných zdrojov. Ide najmä o financie zo štátneho rozpočtu v kombinácii s rozpočtom obce, resp. z fondov Európskej únie. Ďalším predpokladom pre úspešné splnenie strategických cieľov je dôsledné vypracovanie a predkladanie programových zámerov a zdôvodnených žiadostí o pridelenie finančných prostriedkov na príslušné inštitúcie.

ZÁVER

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Ondrašová na roky 2019 - 2026 spracovala Regionálna rozvojová agentúra Turiec v období od februára 2019. Dokument je spracovaný na základe SWOT analýzy, problémovej analýzy a na základe vyhodnotenia prieskumu názorov reflektujúcich súčasný stav vybavenia obce a diania v obci a zároveň identifikujúcich potreby občanov vo vzťahu k obci, poskytujúcej priestor pre ich život.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Ondrašová na roky 2019 - 2026 základným strategickým dokumentom pre rozvoj obce. Je schvaľovaný obecným zastupiteľstvom. Jeho zmeny a doplnky sú číslované formou dodatkov. Pri aktualizácii strategického dokumentu sa postupuje v zmysle metodiky na vypracovanie PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE/OBCÍ/VÚC, (podľa zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z. z.) verzia 2.0.

PRÍLOHA Č. 1

Príloha 1 VZOR REALIZÁCIE OPATRENÍ AKČNÉHO PLÁNU

Prioritná os č. 1 Hospodárska oblasť, Špecifický cieľ č. 1 Kvalitné a dostupné služby verejnosti

Opatrenie 2. Podpora služieb verejnosti

Aktivita	Monitorovacie ukazovatele	Financovanie (v tis. €)									Druh cudzích zdrojov
		Spolu	Vlastné zdroje		Cudzíe zdroje						
			Obec	Miestne zdroje	EÚ fondy	EÚ iné	Štátny rozp.	VÚC	Súkr.	Iné	
Vybudovanie verejného wifi pripojenia	Počet wifi bodov	15	1	0	0	0	14	0	0	0	dotácia
	Plocha pokrytia										